

Internasjonal konvensjon om avskaffelse av alle former for rasediskriminering

Vedtatt av FNs Generalforsamling 21. desember 1965.

Innledning

De stater som er parter til denne konvensjon

som tar i betraktning at De Forente Nasjoners Pakt bygger på prinsippene om alle menneskers medførte verdighet og likhet, og at alle medlemsstater har forpliktet seg til i samarbeid med Organisasjonen å sette i verk felles og separate tiltak for å oppnå et av De Forente Nasjoners formål som er å fremme og oppmuntre verdensomfattende respekt for og overholdelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter for alle uten hensyn til rase, kjønn, språk og religion,

som tar i betraktning at Verdenserklæringen om Menneskerettighetene slår fast at alle mennesker er født frie, likeverdige og likeberettigete, og at alle har krav på de rettigheter og friheter som erklæringen nevner uten forskjellsbehandling av noe slag, særlig når det gjelder rase, hudfarge og nasjonal herkomst,

som tar i betraktning at alle mennesker er like for loven og er berettiget til samme rettsbeskyttelse mot enhver form for diskriminering og mot enhver tilskyndelse til diskriminering,

som tar i betraktning at De Forente Nasjoner har fordømt kolonialisme og alle former for raseskille og diskriminering som er forbundet med kolonialisme, -uansett hvor og på hvilken måte dette måtte forekomme, og at Erklæringen av 14. desember 1960 om uavhengighet for koloniene og deres innbyggere (Generalforsamlingens resolusjon 1514 (XV)), har bekreftet og høytidelig uttalt nødvendigheten av å få en hurtig og betingelsesløs slutt på slike foreteelser,

som tar i betraktning at De Forente Nasjoners erklæring av 20. november 1963 om avskaffelse av alle former for rasediskriminering (Generalforsamlingens resolusjon 1904 (XVIII)) høytidelig bekrefter nødvendigheten av en hurtig avskaffelse av rasediskriminering over hele verden i alle dens former og uttrykk, og av å sikre forståelse og respekt for menneskets verdighet,

som er overbevist om at enhver doktrine om overlegenhet basert på raseforskjell er vitenskapelig uriktig, moralsk forkastelig, sosialt urettferdig og farlig, og at det ikke noe sted finnes noe som kan rettferdiggjøre rasediskriminering, verken i teori eller praksis,

som på ny bekrefter at diskriminering mellom mennesker på grunn av rase, hudfarge eller etnisk opprinnelse er en hindring for vennskapelige og fredelige forbindelser mellom nasjonene og kan forstyrre freden og sikkerheten blant folkene og det gode forhold selv mellom personer som bor side om side i samme land,

som er overbevist om at eksistensen av skranker mellom rasene er uforenlig med idealene for ethvert menneskelig samfunn,

som er foruroliget over de uttrykk for rasediskriminering som fortsatt forekommer i visse deler av verden og over enkelte regjeringers politikk som er bygd på raseoverlegenhet eller rasehat, slik som apartheid, segregasjon eller atskillelse,

som er besluttet på å ta alle nødvendige forholdsregler for hurtig å avskaffe rasediskriminering i alle dens former og uttrykk og å hindre og bekjempe rasediskriminerende

doktriner og praksis med sikte på å fremme forståelse mellom rasene og skape et internasjonalt samfunn uten noen former for raseskille og rasediskriminering,

som er oppmerksom på Konvensjonen om diskriminering i sysselsetting og yrkesutøving vedtatt av Den Internasjonale Arbeidsorganisasjon i 1958, og Konvensjonen mot diskriminering i undervisning vedtatt av De Forente Nasjoners organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur i 1960,

som ønsker å oppfylle prinsippene i De Forente Nasjoners erklæring om avskaffelse av alle former for rasediskriminering og å sikre at det snarest blir tatt praktiske forholdsregler med dette for øye,

er blitt enige om følgende:

Del I

Artikkel 1

1. I denne konvensjon betyr uttrykket "rasediskriminering" enhver forskjellsbehandling, utelukkelse, innskrenkning eller begunstiging på grunn av rase, hudfarge, avstamning eller nasjonal eller etnisk opprinnelse hvis formål eller virkning er å oppheve eller begrense anerkjennelsen av, nytelsen eller utøvelsen på like fot av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter på det politiske, økonomiske, sosiale, kulturelle eller hvilket som helst annet område av det offentlige liv.

2. Konvensjonen skal ikke gjelde slik forskjell, utelukkelse, innskrenkning eller begunstiging, som en konvensjonspart gjør mellom statsborgere og ikke-statsborgere

3. Intet i konvensjonen kan tolkes slik at det på noe vis innvirker på konvensjonsstatenes rettsregler vedrørende nasjonalitet statsborgerskap eller naturalisering forutsatt at slike regler ikke diskriminerer mot noen spesiell nasjonalitet.

4. Særlige tiltak som settes i verk utelukkende for å sikre tilfredsstillende framgang for visse rasegrupper, etniske grupper eller individer som trenger slik beskyttelse som kan være nødvendig for å sikre at disse grupper eller individer på like vilkår skal kunne nyte og utøve menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, skal ikke anses som rasediskriminering forutsatt at tiltakene ikke fører til at det opprettholdes særlige rettigheter for forskjellige rasegrupper, og at de ikke fortsettes etter at de mål tiltakene tok sikte på, er oppnådd.

Artikkel 2

1. Konvensjonspartene fordømmer rasediskriminering og påtar seg straks og med alle egnede midler å føre en politikk som avskaffer diskriminering i alle dens former, og som fremmer forståelsen mellom alle raser. Med sikte på dette skal enhver konvensjonspart:

a) påta seg ikke å foreta noen handling eller utøve noen praksis som innebærer rasediskriminering overfor personer, grupper av personer eller institusjoner og sørge for at alle offentlige myndigheter og offentlige institusjoner, nasjonale og lokale, handler i samsvar med denne forpliktelse;

b) påta seg ikke å fremme, forsvare eller støtte rasediskriminering fra personers eller organisasjoners side;

e) ta effektive skritt for å granske statlig, nasjonal og lokal myndighetsutøvelse og endre, oppheve eller sette ut av kraft lover og bestemmelser som fører til eller opprettholder rasediskriminering hvor den enn måtte forekomme;

d) forby og med alle egnede midler, herunder slik lovgivning som omstendighetene gjør nødvendig, bringe til opphør rasediskriminering fra personers, grupper eller organisasjoners side;

e) påta seg, der forholdene ligger til rette for det, å oppmuntre flerrase-organisasjoner og -bevegelser som arbeider for integrasjon og andre tiltak for å fjerne skranker mellom rasene, og motarbeide alt som bidrar til å utdype raseskiller.

2. Konvensjonspartene skal, når forholdene gjør det nødvendig, ta spesielle og konkrete forholdsregler på det sosiale, økonomiske, kulturelle og andre områder for å sikre tilfredsstillende utvikling og vern for visse rasegrupper eller individer som tilhører disse grupper, med det formål å garantere at de fullt ut og på like fot kan nyte menneskerettighetene og de grunnleggende friheter. Disse forholdsregler må ikke i noe tilfelle føre til at ulike eller særlige rettigheter opprettholdes for forskjellige rasegrupper etter at de mål tiltakene tok sikte på, er oppnådd.

Artikkel 3

Konvensjonspartene fordømmer spesielt raseskille og apartheid og påtar seg å hindre, forby og utrydde enhver praksis av denne art i områder under deres jurisdiksjon.

Artikkel 4

Konvensjonspartene fordømmer all propaganda og alle organisasjoner som er bygd på idéer eller teorier om at én rase eller én gruppe av personer av én bestemt hudfarge eller én bestemt etnisk opprinnelse er andre overlegen, eller som søker å rettferdiggjøre eller fremme rasehat og diskriminering i enhver form, og de påtar seg å ta øyeblikkelige og positive forholdsregler med sikte på å utrydde all tilskyndelse til slik diskriminering eller handlinger som innebærer slik diskriminering. Med sikte på dette og under tilbørlig hensyntagen til de prinsipper som er kommet til uttrykk i Menneskerettighetserklæringen og de rettigheter som er uttrykkelig oppregnet i artikkel 5 I denne konvensjon, skal konvensjonspartene blant annet:

a) erklære som straffbar handling all spredning av idéer om raseoverlegenhet eller rasehat, all tilskyndelse til rasediskriminering, alle voldshandlinger eller tilskyndelse til slike handlinger mot en rase eller gruppe av personer av annen hudfarge eller etnisk opprinnelse, og også enhver form for støtte, herunder økonomisk støtte, til raseaktivister;

b) erklære ulovlig og forby organisasjoner og organisert og annen propagandavirksomhet som fremmer og tilskynder til rasediskriminering og erklære som straffbar handling deltakelse i slik virksomhet eller slike organisasjoner;

e) ikke tillate at offentlige myndigheter eller offentlige institusjoner, landsomfattende eller lokale, fremmer eller tilskynder raserasediskriminering.

Artikkel 5

I samsvar med de grunnleggende forpliktelser som er fastsatt i artikkel 2, påtar konvensjonspartene seg å forby og avskaffe enhver form for rasediskriminering og å sikre enhver, uten hensyn til rase, hudfarge eller nasjonal eller etnisk opprinnelse, likhet for loven, særlig når det gjelder følgende rettigheter:

a) retten til lik behandling for domstolene og alle andre organer som håndhever lov og rett;

b) retten til personlig sikkerhet og statens beskyttelse mot å bli utsatt for voldshandlinger eller legemsbeskadigelse, enten det er fra en myndighetsperson eller en annen person, gruppe eller institusjon;

e) politiske rettigheter, særlig retten til å delta i valg - til å stemme og til å stille seg til valg - på grunnlag av alminnelig og lik stemmerett, og til å delta i landets styre og i ledelsen av offentlige anliggender på ethvert plan, og lik rett til å inneha offentlige stillinger;

d) andre borgerlige rettigheter, særlig:

- (i) retten til fritt å reise og bosette seg innen landets grenser,
- (ii) retten til å forlate et hvilket som helst land, også sitt eget, og til å vende tilbake til sitt land, retten til statsborgerskap,
- (iv) retten til ekteskap og til valg av ektefelle,
- (v) retten til å eie eiendom alene eller sammen med andre,
- (VI) retten til å arve,
- (vii) retten til tanke-, samvittighets- og religionsfrihet, (VIE) retten til menings- og ytringsfrihet,
- (ix) retten til fritt å delta i fredelige sammenkomster og til foreningsfrihet;

e) økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, særlig:

- (i) retten til arbeid, fritt valg av yrke, rettferdige og gode arbeidsforhold, beskyttelse mot arbeidsløshet, lik lønn for likt arbeid, rettferdige og gode lønnsforhold,
- (ii) retten til å danne og delta i fagorganisasjoner,
- (iii) retten til å bo,
- (iv) retten til offentlig helsestell, medisinsk behandling, sosiale trygder og sosiale ytelser.
- (v) retten til undervisning og opplæring,
- (vi) retten til på like fot å delta i kulturell virksomhet;

f) rett til adgang til ethvert sted eller innretning til bruk for almenheten såsom transportmidler, hoteller, restauranter, kaféer, teatre og parker.

Artikkel 6

Konvensjonspartene skal sikre enhver under deres jurisdiksjon effektivt vern og midler gjennom de kompetente nasjonale domstoler og andre statsinstitusjoner mot enhver rasediskriminerende handling som, i strid med denne konvensjon, krenker hans menneskerettigheter og grunnleggende friheter, og likeledes rett til ved slike domstoler å søke erstatning eller oppreisning for enhver skade som er lidet som følge av slik diskriminering.

Artikkel 7

Konvensjonspartene forplikter seg til å ta øyeblikkelige og effektive forholdsregler, særlig når det gjelder undervisning, utdanning, kultur og opplysning, med sikte på å bekjempe fordommer som fører til rasediskriminering, og å fremme forståelse, toleranse og vennskap mellom nasjoner og mellom rasemessige eller etniske grupper, og til å spre kunnskap om målene og prinsippene i De Forente Nasjoners Pakt, Verdenserklæringen om Menneskerettighetene, De Forente Nasjoners erklæring om avskaffelse av alle former for rasediskriminering og denne konvensjon.

Del II

Artikkel 8

1. Det skal opprettes en komité for avskaffelse av rasediskriminering (heretter-kalt "komitéen" bestående av 18 eksperter av høy moralsk standard og anerkjent upartiskhet, som skal utføre sin tjeneste i personlig egenskap. De skal velges av konvensjonspartene blant deres borgere og under hensyntagen til rettferdig geografisk fordeling og til at de forskjellige sivilisasjonsformer og de viktigste rettssystemer blir representert.
2. Komitéens medlemmer skal velges ved hemmelig avstemning og blant personer på en liste oppsatt av konvensjonspartene. Hver konvensjonspart kan nominere én person blant sine egne borgere.
3. Det første valget skal holdes seks måneder etter at konvensjonen er trådt i kraft. Senest tre måneder før hvert valg skal De Forente Nasjoners Generalsekretær henvende seg skriftlig til konvensjonspartene med oppfordring om å sende inn sine nominasjoner innen to måneder. Generalsekretæren skal utarbeide og sende konvensjonspartene en liste i alfabetisk rekkefølge over alle nominerte personer med angivelse av hvilke land som har foreslått dem.
4. Valg av komitémedlemmene skal holdes på et møte av konvensjonspartene sammenkalt av Generalsekretæren, i De Forente Nasjoners hovedkvarter. På dette møtet, som er beslutningsdyktig når 2/3 av konvensjonspartene er til stede, skal de personer som oppnår det høyeste antall stemmer og et absolutt flertall av de avgitte stemmer, ansees valgt til komitéen.
5. a) Komitéens medlemmer skal velges for en periode av 4 år. For ni av de medlemmer som blir valgt ved første valg skal perioden utløpe etter 2 år. Straks etter det første valget skal nevne på disse ni medlemmer bestemmes ved loddtrekning av komitéens formann.
b) For å utfylle tilfeldig ledighet skal den konvensjonspart hvis ekspert har sluttet å fungere som medlem av komitéen, med forbehold om komitéens godkjenning, utpeke en annen ekspert blant sine borgere.
6. Konvensjonspartene skal være ansvarlige for komitémedlemmenes utgifter i forbindelse med komitéoppdrag.

Artikkel 9

1. Konvensjonspartene forplikter seg til å tilstille Generalsekretær for overveielse i komitéen, en rapport om de lovgivningsmessige, judicielle, forvaltningsmessige eller andre tiltak de har tatt for å sette i verk reglene i denne konvensjon:
  - a) innen ett år etter at konvensjonen er trådt i -kraft for vedkommende stat, og
  - b) deretter annet hvert -år og når som helst komitéen måtte anmode om det Komitéen kan be konvensjonspartene om ytterligere opplysninger.
2. Komitéen skal årlig gjennom Generalsekretæren rapportere til Generalforsamlingen om sin virksomhet og kan på grunnlag av gjennomgåelsen av rapportene og opplysninger fra konvensjonspartene frem tte forslag og generelle anbefalinger. Slike forslag og generelle anbefalinger skal forelegges Generalforsamlingen sammen med eventuelle kommentarer fra konvensjonspartene.

Artikkel 10

1. Komitéen vedtar selv sin arbeidsorden.
2. Komitéen velger sitt styre for en to-årsperiode.
3. De Forente Nasjoners Generalsekretær skal sørge for komitéens sekretariat.
4. Komitéens møter skal vanligvis holdes ved De Forente Nasjoners hovedkvarter.

Artikkel 11

1. Hvis en konvensjonspart mener at en annen konvensjonspart ikke overholder konvensjonens regler, kan den henlede komitéens oppmerksomhet på forholdet. Komitéen skal da sende den mottatte meddelelse videre til den berørte stat. Denne stat skal innen tre måneder etter mottakelsen tilstille komitéen en skriftlig forklaring eller redegjørelse med opplysning om saken og eventuelle tiltak som staten måtte ha satt i verk for å rette på forholdet.
2. Hvis saken ikke er ordnet på en for begge parter tilfredsstillende måte enten ved tosidige forhandlinger eller på annen måte innen seks måneder etter at mottakerstaten har mottatt den første meddelelse, skal hver av statene ha rett til på ny å henskyte saken til komitéen ved at melding gis til såvel komitéen som den annen stat.
3. Komitéen skal behandle de saker den får seg forelagt i samsvar med denne artikkels punkt 2 først etter å ha forvissnet seg om at alle interne midler er prøvet og uttømt i samsvar med folkerettens alminnelig anerkjente regler. Dette skal likevel ikke gjelde hvor anvendelsen av midlene tar urimelig lang tid.
4. I enhver sak den har fått seg forelagt kan komitéen anmod de berørte stater om å skaffe til veie ytterligere relevante opplysninger.
5. Når komitéen behandler en sak etter denne artikkel, skal de berørte stater ha rett til å sende en representant til å delta uten stemmerett i komitéens arbeid under sakens behandling.

Artikkel 12

1. a) Når komitéen har mottatt og samlet alle de opplysninger den anser nødvendige, skal formannen oppnevne en ad hoc forlikskommisjon (heretter kalt "kommisjonen" bestående av fem personer som kan, men ikke behøver, være medlemmer av komitéen. Kommisjonens medlemmer skal utpekes med samtykke av tvistens parter. Kommisjonen skal stilles til disposisjon for de berørte stater med sikte på en vennskapelig løsning av saken på grunnlag av respekt for konvensjonen
- b) Hvis tvistens parter ikke innen 3 måneder er kommet til enighet om kommisjonens sammensetning, helt eller delvis, skal de medlemmer av kommisjonen som partene ikke er blitt enige om, velges av komitéen blant dens egne medlemmer ved hemmelig avstemning og med to tredjedels flertall.
2. Kommisjonens medlemmer skal fungere i personlig egenskap. De må ikke være borgere av en stat som er part i tvisten eller av en stat som ikke er konvensjonspart
3. Kommisjonen skal selv velge sin formann og vedta sin arbeidsordning.
4. Kommisjonens møter skal vanligvis holdes ved De Forente Nasjoners hovedkvarter, eller på et annet sted som kommisjonen finner hensiktsmessig.
5. Det sekretariat som er omhandlet i artikkel 10, punkt 3, skal stå til disposisjon også for kommisjonen når en tvist mellom konvensjonspartene medfører at kommisjonen opprettes.
6. Utgiftene til kommisjonens medlemmer skal deles likt mellom tvistens parter i samsvar med beregninger foretatt av Generalsekretæren.
7. Generalsekretæren skal være bemyndiget til, om nødvendig, å betale utgiftene til kommisjonens medlemmer før tvistens parter har dekket dem etter denne artikkels punkt 6.
8. De opplysninger som komitéen har mottatt og samlet, skal stilles til rådighet for kommisjonen, og kommisjonen kan anmode de berørte stater om å skaffe ytterligere relevante opplysninger.

Artikkel 13

1. Når kommisjonen har ferdigbehandlet saken, skal den utarbeide en rapport og oversende den til formannen i komitéen. Rapporten skal inneholde en utredning av alle faktiske forhold som har sammenheng med tvisten mellom partene, og slike anbefalinger som kommisjonen anser egnet til en vennskapelig løsning av tvisten.
2. Komitéens formann skal oversende kommisjonens rapport til tvistens parter. Disse stater skal Innen tre måneder underrette formannen i komitéen om de godtar anbefalingene i kommisjonens rapport.
3. Etter utløpet av det tidsrom som er nevnt i punkt 2 i denne artikkel, skal komitéens formann oversende komitéens rapport og de berørte parters erklæringer til de andre konvensjonsparter.

Artikkel 14

1. En konvensjonspart kan på et hvilket som helst tidspunkt erklære at den anerkjenner komitéens kompetanse til å motta og behandle henvendelser fra enkeltpersoner eller grupper av enkeltpersoner innen dens jurisdiksjonsområde som hevder å være offer for en krenkelse fra denne parts side av noen av de rettigheter som er fastsatt i konvensjonen. Henvendelser som vedrører en konvensjonspart som ikke har avgitt slik erklæring, skal ikke mottas av komitéen.
2. Enhver konvensjonspart som avgir slik erklæring som nevnt i denne artikkels punkt 1, kan innen sitt nasjonale rettssystem opprette eller utpeke et organ som skal ha kompetanse til å motta og behandle klager fra enkeltpersoner eller grupper av enkeltpersoner innen dens jurisdiksjonsområde som hevder å være offer for en krenkelse av de rettigheter som er fastsatt i konvensjonen, og som har uttømt andre tilgjengelige interne midler.
3. En erklæring avgitt i samsvar med denne artikkels punkt 1, og navnet på det organ som er opprettet eller utpekt i samsvar med denne artikkels punkt 2, skal av vedkommende konvensjonspart deponeres hos De Forente Nasjoners Generalsekretær, som skal tilstille de andre konvensjonspartene kopier derav. En erklæring kan tilbakekalles på et hvilket som helst tidspunkt ved melding til Generalsekretæren men en slik tilbakekalling har ingen betydning for henvendelser som allerede er under behandling i komitéen.
4. Det organ som er opprettet eller utpekt i samsvar med denne artikkels punkt 2, skal føre et register over alle klager. Bekreftede avskrifter av registeret skal årlig tilstilles Generalsekretæren gjennom egnede kanaler, under forutsetning av at innholdet ikke offentliggjøres.
5. Dersom klageren ikke oppnår en tilfredsstillende ordning gjennom det organ som er opprettet eller utpekt i samsvar med denne artikkels punkt 2, skal han ha rett til å bringe saken inn for komitéen innen 6 måneder.
6. a) Komitéen skal i fortrolighet gjøre en part som påstås å ha krenket noen bestemmelse i denne konvensjon, kjent med enhver henvendelse den mottar, men identiteten til vedkommende enkeltperson eller gruppe av enkeltpersoner skal ikke oppgis uten vedkommendes uttrykkelige samtykke. Komitéen skal ikke motta anonyme henvendelser.
b) Mottakerstaten skal innen 3 måneder tilstille komitéen en skriftlig reedgjørelse eller erklæring med opplysninger om saken og om eventuelle botemidler som staten måtte ha satt i verk.
7. a) Komitéen skal prøve henvendelsene under hensyntagen til alle de opplysninger som konvensjonsparten og klageren har lagt fram. Komitéen skal ikke kunne prøve en henvendelse fra en klager før den har forsikret seg om at klageren har uttømt alle tilgjengelige interne midler. Dette skal likevel ikke gjelde hvor anvendelsen av midlene tar urimelig lang tid.

b) Komitéen skal sende sine eventuelle forslag og anbefalinger til den berørte konvensjonspart og til klageren.

8. Komitéen skal i sin årlige rapport ta inn et sammendrag av slike henvendelser og, hvor den finner det formålstjenlig, et sammendrag av de berørte konvensjonsparters forklaringer og redegjørelser, samt av komitéens egne forslag og anbefalinger.

9. Komitéen skal være kompetent til å utøve de funksjoner som er nevnt i denne artikkel når minst ti konvensjonsparter er bundet av erklæringer avgitt i samsvar med denne artikkels punkt 1.

Artikkel 15

1. Inntil de mål som er satt i Generalforsamlingens resolusjon 1514 (XV) av desember 1960 vedrørende Erklæringen om uavhengighet for kolonier og kolonifolk er nådd skal bestemmelsene i denne konvensjon ikke på noen måte begrense den klagerett disse folk har fått gjennom andre internasjonale dokumenter eller av De Forente Nasjoner og dets særorganisasjoner.

2. a). Den komité som er opprettet i henhold til artikkel 8, punkt 1, skal motta kopier av klager fra, og avgi meningsyttringer og anbefalinger om disse klager til de FN-organer som i forbindelse med behandlingen av klager fra innbyggere i tilsynsområder og ikke-selvstyrte områder og alle andre områder som kommer inn under Generalforsamlingens resolusjon 1514 (XV), komme inn på saker som direkte vedrører prinsippene og målene i denne konvensjon i saker som dekkes av denne konvensjon og som behandles i disse organer.

b) De Forente Nasjoners kompetente organer skal oversende til komitéen kopier av rapporter om lovgivningsmessige, judisielle, administrative eller andre tiltak som direkte vedrører anvendelsen av konvensjonens grunnsetninger og mål i de territorier som er nevnt i underpunkt (a) og skal avgi uttalelser og anbefalinger til disse organer.

3. Komitéen skal i sin rapport til Generalforsamlingen ta inn et sammendrag av de klager og rapporter den har mottatt fra De Forente Nasjoners organer og av de uttalelser og anbefalinger komitéen har avgitt i forbindelse med disse klager og rapporter.

5. Komitéen kan be De Forente Nasjoners Generalsekretær om alle opplysninger om områder nevnt i denne artikkels punkt 2 (a) som har betydning for konvensjonens mål og som han måtte sitte inne med.

Artikkel 16

Konvensjonens bestemmelser om bileggelse av tvister og klager skal gjelde uten fortrenghet for andre fremgangsmåter for bileggelse av tvister og klager om diskriminering som er fastsatt i konstitusjonene til eller i konvensjoner vedtatt av, De Forente Nasjoner og dets særorganisasjoner, og skal ikke hindre partene i å benytte andre fremgangsmåter for å løse en tvist i samsvar med generelle eller spesielle internasjonale avtaler som de måtte ha inngått med hverandre.

Del III

Artikkel 17

1. Denne konvensjon er åpen for undertegning av alle stater som er medlem av De Forente Nasjoner eller noen av særorganisasjonene, eller som er part i Den Internasjonale Domstols statutter eller som av De Forente Nasjoners Generalforsamling blir innbudt til å bli part til konvensjonen.

2. Denne konvensjon skal ratifiseres. Ratifikasjonsdokumentene skal deponeres hos De Forente Nasjoners Generalsekretær.

Artikkel 18

1. Denne konvensjon skal kunne tiltres av enhver stat som er nevnt i artikkel 17, punkt 1.
2. Tiltredelse skjer ved deponering av tilredelsesdokument hos De Forente Nasjoners Generalsekretær.

Artikkel 19

1. Denne konvensjon skal tre i kraft på den trettiende dag etter den dag da den tjuesjuende ratifikasjons- eller tiltredelseserklæring deponeres hos De Forente Nasjoners Generalsekretær.
2. For hver stat som ratifiserer eller tiltrer konvensjonen etter at det tjuesjuende ratifikasjons- eller tiltredelsesdokument er deponert, skal konvensjonen tre i kraft den trettiende dag etter at vedkommende stat har deponert sitt ratifikasjons- eller tiltredelseadokument.

Artikkel 20

1. De Forente Nasjoners Generalsekretær skal motta de forbehold som statene tar ved ratifikasjonen eller tiltredelsen, og skal meddele disse til alle stater som er eller kan bli part til konvensjonen. En stat som har innvendinger mot et forbehold, skal innen 90 dager etter underretningen meddele Generalsekretæren at den ikke godtar forbeholdet.
2. Det kan ikke tas forbehold som er uforenlige med konvensjonens hensikt eller mål, eller som hindrer virksomheten til noen av de organer som konvensjonen har opprettet. Et forbehold kan an uforenlig eller hindrende hvis minst to tredjedeler av konvensjonspartene protesterer mot det.
3. Forbehold kan når som helst tilbakekalles ved at underretning om det sendes Generalsekretæren. En slik underretning får virkning fra den dag den mottas.

Artikkel 21

En konvensjonspart kan oppsi konvensjonen ved skriftlig underretning til De Forente Nasjoners Generalsekretær. Oppsigelsen trer i kraft ett år etter den dag Generalsekretæren mottar underretningen.

Artikkel 22

En tvist mellom to eller flere av konvensjonspartene om fortolkningen eller anvendelsen av konvensjonen, som ikke blegges ved forhandlinger eller ved hjelp av de fremgangsmåter som er uttrykkelig fastsatt i konvensjonen, skal etter anmodning av en av tvistens parter, med mindre de blir enige om å blegge tvisten på annen måte, forelegges Den Internasjonale Domstol til avgjørelse.

Artikkel 23

1. En konvensjonspart kan når som helst, ved skriftlig underretning til Generalsekretæren, anmode om endringer i konvensjonen.
2. Generalforsamlingen avgjør hvilke skritt som eventuelt skal tas som følge av en slik anmodning.

Artikkel 24

De Forente Nasjoners Generalsekretær skal underrette alle stater som er nevnt i artikkel 17, punkt 1, om følgende:

- a) undertegninger, ratifikasjoner og tiltredelser i henhold til artiklene 17 og 18,
- b) datoen for konvensjonens ikrafttreden i samsvar med artikkel 19,
- c) underretning og erklæringer mottatt i henhold til artiklene 14, 20 og 23,
- d) oppsigelser i henhold til artikkel 21.

Artikkel 25

1. Denne konvensjon, hvis kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekst har samme gyldighet, skal deponeres i De Forente Nasjoners arkiver.
2. De Forente Nasjoners- Generalsekretær skal sende bekreftede kopier av konvensjonen til alle stater som tilhører noen av, de kategorier som er nevnt i artikkel 17, punkt 1.

(Kilde: www.fn-sambandet.no)